

Enheten för pension och övergripande studier
Berit Hamrén
berit.hamren@inspsf.se

Ändrade regler om retroaktivitet avseende efterlevandestöd (DS 2017:11) (S2017/01878/FST)

Sammanfattning

Inspektionen för socialförsäkringen (ISF) tillstyrker förslaget att efterlevandestöd inte får lämnas för längre tid tillbaka än en månad före ansökningsmånaden, avsnitt 5.1.

5.1 Efterlevandestöd får lämnas en månad före ansökningsmånaden

ISF tillstyrker förslaget. I promemorian konstateras att majoriteten av de barn som får efterlevandestöd hittills haft sin försörjning genom försörjningsstöd. Endast i en tredjedel av ärendena söker kommunerna ersättning från Pensionsmyndigheten när efterlevandestöd beviljats. I promemorian har inte redovisats närmre varför det inte är möjligt att återkräva utbetald ersättning i högre utsträckning och detta är möjligen något som bör undersökas som ett alternativ. En avisering skulle kunna införas från Pensionsmyndigheten till aktuell kommun om att efterlevandestöd utbetalas.

En grundprincip är att samhällets bidrag till barn med särlevande föräldrar och barn vars föräldrar avlidit ska överensstämma. Syftet med förslaget är att reglerna för retroaktivitet ska vara desamma i underhållsstöd och efterlevandestöd. ISF vill påpeka att någon enhetlighet inte uppnås av förslaget gällande förmånerna eftersom beloppen inte är desamma. Med nuvarande regler så skiljer sig beloppen för förmånerna åt. Med det förslag som skickats ut på remiss i DS 2017:2 – där avsikten är att underhållsstödet ska differentieras beroende på barnets ålder – ökar skillnaderna ytterligare. Det innebär att arbetsgruppens förslag minskar incitamentet att söka efterlevandestöd framför underhållsstöd avseende retroaktivitet. Men incitament kvarstår att söka underhållsstöd framför efterlevandestöd utifrån beloppets storlek. Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten har år 2016 lämnat förslag att beloppen ska

synkroniseras men detta har ännu inte lett till förändring. ISF anser att det vore bra om beloppen vore lika.

ISF vill slutligen påtala vikten av att tydlig information om möjligheten att söka efterlevandestöd lämnas till de som blir bosatta här. Detta för att minimera risken att ett barn går miste om ersättning till följd av de förändrade reglerna om retroaktivitet.

Detta yttrande har beslutats av ställföreträdande generaldirektör Catarina Eklundh Ahlgren. Berit Hamrén har varit föredragande. I beredningen har också Åsa Barat-Ullenius deltagit.

Catarina Eklundh Ahlgren
Ställföreträdande generaldirektör

Berit Hamrén
Jurist